

Strawberry mild yellow edge disease (Strawberry mild yellow edge virus)

I ORGANISMA APRAKSTS

Nesen pierādīts, ka Strawberry mild yellow edge disease izraisa nevis viens vīruss, bet divu vīrusu komplekss: Strawberry mild yellow edge luteovirus un Strawberry mild yellow edge-associated 'potexvirus'.

Nosaukums: Strawberry mild yellow edge luteovirus (SMYEV)

Sinonīms: Strawberry virus 2

Sistemātika: Viruses: *Luteovirus*

EPPO kods: SYMYEX

Nosaukums: Strawberry mild yellow edge associated 'potexvirus' (SMYEAV)

Sistemātika: Viruses: *Potexvirus*

EPPO kods: SYMYAX

SAIMNIEKAUGI

Vīrusi inficē tikai *Fragaria* ģints augus. Simptomus uzrāda *F. virginiana*, *F. vesca* un daži *F. chiloensis* kloni. *F. ovalis* un lielākā daļa kultivēto zemeņu šķirņu slimības simptomus neuzrāda.

NORMATĪVIE AKTI

LR Ministru kabineta 2004. gada 30.marta noteikumi Nr. 218

"Augu karantīnas noteikumi":

- Strawberry mild yellow edge disease: **4. pielikums A daļa II nodaļa (d) 13.punkts**

EKONOMISKĀ NOZĪME

Strawberry mild yellow edge disease ir plaši izplatīta dažādās pasaules daļās, tomēr tās izraisītais kaitējums parasti ir neliels. Slimība bieži sastopama kopā ar citām zemeņu slimībām. Šis komplekss var ievērojami samazināt zemeņu ražu un augļu kvalitāti.

GEOGRĀFISKĀ IZPLATĪBA

Eiropa: Apvienotā Karaliste, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dienvidslāvija, Francija, Itālija, Īrija, Luksemburga, Slovākija, Šveice, Vācija.

Āfrika: Dienvidāfrikas Republika.

Āzija: Izraēla, Japāna, Kazahstāna, Ķīna.

Dienvīdamerika: Čīle, Paragvaja.

Ziemeļamerika: ASV, Kanāda.

Okeānija: Austrālija, Jaunzēlande.

BIOLOGIJA

Par galvenajām slimības izplatītājām uzskata laputis *Chaetosiphon fragaefolii*. Pēc 2 dienu barošanās ar inficētu augu, nākamās 8 dienas novērojama 100% vīrusa transmisija.

Nav konstatēta vīrusu izplatīšanās ar sēklām vai putekšņiem.

IZPLATĪŠANĀS VEIDI

Lokālais: ar vīrusa pārnēsātājām laputīm.

Lielos attālumos: inficēta augu materiāla transportēšana.

II KONTROLES STRATĒGIJA

SIMPTOMI

Kultivētās zemeņu šķirnes var būt inficētas ar vīrusu, bet neuzrādīt slimības simptomus. Vīruss bieži sastopams kopā ar citiem zemeņu vīrusiem (Strawberry crinkle rhabdovirus, Strawberry veinbanding caulimovirus). Šis komplekss rada dažādus simptomus (piem., lapu un lapu malu hlorozi, auga vīšanu).

PĀRBAUDES PERIODI UN METODES

Galvenokārt jākontrolē augu stādāmā materiāla audzētāji.

Augus pārbauda to veģetācijas periodā. Vizuālo diagnostiku nepieciešams apstiprināt ar laboratorijas analīzēm.

PARAUGU NONEMŠANA

Augu lapas ar slimības simptomiem jāievāc un nekavējoties jānosūta uz laboratoriju slimības diagnosticēšanai.

FITOSANITĀRIE PASĀKUMI

- Vesela stādāmā materiāla izmantošana.
- Inficēto augu iznīcināšana.
- Vīrusa pārnēsātāju kukaiņu (laputu) skaita ierobežošana.

Bibliogrāfiskās atsauces:

- OEPP CABI, 1997. Quarantine Pests for Europe; p. 1349.-1352.
- Virus diseases of small fruits, 1987. Ed; R.H.Converse. USDA, Agriculture Handbook No.631, p.277